

Umidaxon Ahmadova

O'ZBEK TILI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

AHMADOVA UMIDAXON SHAVKAT QIZI

O'ZBEK TILI

(60530900 – Fizika, 60540100 – Matematika ta'lim yo'nalishlari talabalari uchun «O'zbek tili» fanidan amaliy mashg'ulotlar uchun o'quv qo'llanma)

“Durdona” nashriyoti
Buxoro – 2023

UO'K 811.512.133(075.8)
81.20'zb
A 97

Ahmadova, Umidaxon Shavkat qizi.

O'zbek tili [Matn] : o'quv qo'llanma / U.Sh. Ahmadova. -Buxoro: "Sadriddin Salim Buxoriy" Durdona, 2023.-168 b.

KBK 81.20'zb

Ushbu o'quv qo'llanma 60530900 – Fizika, 60540100 – Matematika ta'lim yo'nalishlari (rus guruhlari) talabalarining amaliy mashg'ulotlari uchun mo'ljallangan.

Mazkur o'quv qo'llanmada keltirilgan mavzular tasdiqlangan fan dasturi asosida to'la shakllantirilgan. O'quv qo'llanmada o'zbek tilining amaliy ahamiyati, til xususiyatlari, o'zbek tili va uslubiyati, o'zbek xalqining milliy-madaniy urf-odatlari, ko'p millatli xalq ekanligi, tarixi, ulug' ajdodlar ma'naviy merosi, Vatanga bo'lgan muhabbat, sadoqat, buguni, kelajagi, adabiyotga, kitobga, san'atga bo'lgan e'tibor, O'zbekiston va jahondagi aloqalar, huquqiy madaniyat, huquqiy savodxonlik, hujjatchilik, ish yuritish tili va ushbu, bugungi zamon va taraqqiyot, tilga e'tibor masalalari haqida ma'lumot beriladi. Keltirilgan ma'lumotlar asosida og'zaki nutqni o'stiruvchi matmlar, amaliy mashqlar, savol va topshiriqlar ishlab chiqilgan. Talabalar amaliy mashg'ulotlarda «O'zbek tili» fanining nazariy va amaliy xususiyatlariga oid ilmiy masalalarni amaliy jihatdan o'rganishadi.

Mas'ul muharrir:

filologiya fanlari doktori, professor M.K. Abuzalova

Taqrizchilar:

filologiya fanlari doktori, dotsent Sh.M. Xamroyeva
filologiya fanlari nomzodi, dotsent A.R. Axmedov

**O'quv qo'llanma Buxoro davlat universitetining 2023-yil 6-maydagi 204-sonli buyrug'iga asosan nashr etishga ruxsat berildi.
Ro'yxatga olish raqami 204-11.**

ISBN 978-9943-9671-2-0

© U.Ahmadova

Ahmadova Umidaxon Shavkat qizi **SO'ZBOSHI**

O'zbek tili o'zi shakllangan davrdan to hozirgi kunga qadar turli bosqichlarni bosib o'tib, o'zining so'z boyligi, ko'p xususiyatlarga ega ekanligi bilan alohida ahamiyat kasb etib kelmoqda. Bu esa o'zbek tilining lug'at boyligidan dalolat beradi. Tilni xalq yaratadi. Yaratilgan ma'naviy, ma'rifiy, madaniy boyliklarning har biri xalq tilida mujassamlanadi. Xalqni buyuk maqsadlar sari yetaklovchi bayroq sifatida namoyon bo'ladigan g'oyalarning muayyan davr mafkurasiga aylanishida tilshunoslik bilimlarining amaliy ahamiyati katta hisoblanadi. Yurtimizning rivojlanishida, inson tafakkurining o'zgarishida fan-ta'lim, madaniyat, ma'naviyat, ma'rifat, san'at shuningdek, o'zbek tili va til madaniyatining rivojlanishi xalqimizning avlodlar-avlodga o'tib kelayotgan tarixiy, an'anaviy urf-odatlari, udumlari, turmush tarzi va azaliy qadriyatlarining asosiy mezozi sifatida namoyon bo'lib kelmoqda. Ayni vaqtda, til ijtimoiy xarakterga ega, chunki u jamiyat taraqqiyoti, mehnat faoliyati jarayonida yuzaga keladi. Bugungi kunga kelib, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev barcha sohalarida, barcha yo'nalishlarda o'zbek tilidan to'laqonli foydalanish, lotin yozuviga asoslangan alifboni takomillashtirish va boshqa millat vakillarining til o'rganishi uchun sharoitlar yaratishning muhimligini ta'kidlamog'da. Hozirgi vaqtda o'zbek tilida so'zlashuvchilar soni jahon miqyosida 50 million kishiga yaqinlashib qoldi. Bu ona tilimizning dunyodagi yirik tillardan biriga aylanib borayotganidan dalolat beradi. Prezidentimiz ta'biri bilan aytganda «O'zbek tilining qo'llanish doirasini kengaytirish, mamlakatimizda yashayotgan turli millatlarga mansub vatandoshlarimizning davlat tilini o'rganishlari uchun tegishli sharoit yaratib berish, yurtimizda va xorijda o'zbek tilini o'rgatadigan o'quv markazlarini ko'paytirish zarur»dir. «O'zbek tili» o'quv qo'llanmasining yaratilishi ham shu yo'nalishdagi ishlarning rivoji uchun xizmat qiladi.

Mazkur o'quv qo'llanmada o'zbek tilining asosiy xususiyatlari to'g'risida aniq va mukammal faktik qarashlar keltirilgan bo'lib, amaliy topshiriqlar mag'ziga singdirilgan. O'zbek va rus tillarida materiallar tayyorlangan. Nutqni boyituvchi, o'zbek tilining serqirralik tabiatini ko'rsatuvchi til birliklaridan, ohangdor so'zlardan, badiiy tasvir

AHMADOVA UMIDAXON SHAVKAT QIZI

O'ZBEK TILI

(60530900 – Fizika, 60540100 – Matematika ta'lim yo'nalishlari talabalari uchun «O'zbek tili» fanidan amaliy mashg'ulotlar uchun o'quv qo'llanma)

Muharrir: A. Qalandarov
Texnik muharrir: G. Samiyeva
Musahhih: Sh. Qahhorov
Sahifalovchi: M. Bajoyeva

Nashriyot litsenziyasi AI № 178. 08.12.2010. Original-maketdan bosishga ruxsat etildi: 31.05.2023. Bichimi 60x84. Kegli 16 shponli. «Cambria» garn. Ofset bosma usulida bosildi. Ofset bosma qog'oz. Bosma tobog'i 10,5. Adadi 100. Buyurtma №280.

«Sadriddin Salim Buxoriy» MCHJ
«Durdona» nashriyoti: Buxoro shahri Muhammad Iqbol ko'chasi, 11-uy. Bahosi kelishilgan narxda.

«Sadriddin Salim Buxoriy» MCHJ bosmaxonasida chop etildi.
Buxoro shahri Muhammad Iqbol ko'chasi, 11-uy. Tel.: 0(365) 221-26-45

ISBN 978-9943-9671-2-0
9 789943 967120

